

SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto
4 fl. po pošti.

Št. 6.

15. junija 1863.

XII. tečaj.

Pridiga za 5. pobinkoštno nedeljo.

(Kako hudobno da je preklinjevanje; gov. M. H.)

„Kdor svojemu bratu reče raka, je zbora kriv; kdor mu pa reče norec, bo kriv peklenskega ognja.“ Mat. 5, 22.

V v o d.

Da nam Bog brani in varuje telesno življenje, je dal Gospod Bog peto zapoved: „Ne ubijaj!“ Po stari postavi: „Glava za glavo“ je zapadal vsak ubijavec strašni smerti. Judovski pisarji in farizeji so se gole besede te postave držali in rajtali, da peto zapoved že spolnujejo, ako le nobenega ob življenje ne pripravijo, in niso za noben greh imeli, bližnjega sovražiti, preklinjati, zaničevati in zmerjati ga. Zoper to veliko zmoto in farizejsko pravičnost govori nebeški učenik Jezus v današnjem sv. evangeliu imenitne besede: „Slišali ste, da je bilo rečeno starim: Ne ubijaj, kdor pa ubija, bo sodbe kriv. Jaz pa povem, da vsak, kdor se jezi nad svojim bratom, je kriv sodbe; kdor pa svojemu bratu reče raka, bo kriv zbora; kdor pa reče norec, bo kriv peklenskega ognja.“

V duhu besed Jezusovih hočem tudi jaz danes „skazati, kako hudobno in pregrešno da je preklinjati in zmerjati svojega bližnjega.“ Poslušajte!

Razlaga.

Preklinjevalec greši zoper Boga, zoper bližnjega in zoper sebe samega; Bogu dela grozno nečest, bližnjemu veliko krivico, sam sebi pa stori narvečo škodo.

1. Preklinjevalec greši zoper Boga, ker mu dela grozno nečest.

Presveto je božje ime, to ime hvalijo vse stvari, njemu sprepevljajo vesele ptice, njemu gorijo solnce in zvezde vse, njegovo čest oznanjuje nebo in zemlja: „Svet, svet, svet je Gospod Bog Sabaot — nebo in zemlja sta polna njegove česti.“ Zato nas je Gospod Jezus učil moliti: „Posvečeno bodi tvoje ime.“

„V njegovem imenu se imajo vse kolena priklanяти v nebesih, na zemlji in pod zemljo.“ Fil. 2, 10. Pa kako nečest dela preklinjevalec presvetemu imenu božjemu. To ime in božje reči v jezi in togoti izrekuje, in v enem Boga, svete zakramente, hudiča in druge strašne besede zaporedoma izgovarja. „Povejte“, opominja sv. Jakob, „povejte bratje! ali iz ene žile studenca sladka in grenka voda izvira? Iz enih ust pa pride hvala in kletev. Z jezikom mi Boga in Očeta hvalimo, in ž njim mi ljudi kolnemo, kateri so po božji podobi vstvarjeni. Bratje moji! tako se nema goditi.“ (Jak. 3, 9. 10.) Tako se med kristjani nema goditi; saj smo bratje in sestre, in prijatli angelcev nebeških, ki so polni hvale in česti božje; kjer je pa preklinjevanje in zmerjanje doma, tistemu kraju se pravi pekel, ki je prebivališče hudičev in prekletih.

2. Preklinjevalec greši zoper bližnjega, ker mu veliko krivico dela. Huda kletev, ki jo izrečeš, je podobna kroglici, ktero iz puške sprožiš; ne veš, kam leti ali koga zadene; huda kletev se zna nad bližnjim tvojim spolniti. Sv. pismo pričuje: „Ako ti kdo hudo želi v britkosti svoje duše, bo uslišana njegova kletev.“ (Eklez. 4, 6.) Bog dopusti, da se v času huda kletev dopolnjuje v pravično kazen tistemu, ki h kletvi draži in unemu, ki se da tako hudo nadražiti. Glej ti preklinjaš in želiš hudo svoji ženi, svojim bratom in sosedom. Ali se ne bojiš, da more tvoja kletev se dopolniti in tvoje ti pobrati, kadar jih nar bolj potrebuješ? Ti preklinjaš in hudičuješ svoje otroke. O glej! da se tvoja huda beseda ne spolni in ti ne prirastejo otroci, ki bojo za tebe pravi prekleti in hudiči na zemlji. Veliko krivico dela preklinjevalec tudi s tim, da drugim pohujšanje dela, mladi in pridni ljudje

vidijo in slišijo, kaj počenja, in se od njega učijo, delati tudi tako. Kletev se rada naleze, kakor gerda bolezen. Ničesar ne slišimo kterikrat po hišah in vaséh, kakor le nar geršo kletev. „Od kod pride to?“ poprašuje sv. Liguori. „Od tod, da se ljudje eden od drugega preklinjati naučijo. Otroci učijo se od staršev, hlapci od gospodarjev, mali od velikih. Je, kakor da bi v kterih hišah kletev dedšina bila, in šla od rodu do rodu.“ V nekem mestu na Belgiškem so našli dobri ljudje na ulici fantiča, ki se je zgubil, ni vedel kam — sirotle se je vokal na glas. Hotli so ga domu k starišem peljati; prašajo ga, kdo je tvoj oče. Fantič odgovori: Satan. Kako je pa tvoji materi ime? Satan, odgovori otrok. Kako se pa pravi hiši, kjer tvoji starši bivajo? Satanska hiša. Dobri ljudje se ne morejo začuditi in zavzeti nad tem otrokom, in nad besedami njegovimi. Bil je namreč sin zlo jezljivih staršev, ki so radi preklinjali. Kadar je oče zvečer pijan domu prišel, je mu žena rada naproti vpila: „Ti si pravi satan!“ Kadar je dečka kaj pokregala, mu je rekala: „Tvoj oče je le satan, ti si satanov otrok.“ Kadar sta se mož in žena večkrat prepirala, sta si rada očitala: „Ti si satan, ta je hiša satanova.“ To vse je vidil in slišal mladi fantič, in se vsega tega naučil. Tako zapazijo že mali otročiči hude besede, ktere od staršev ali od odrasčenih slišijo. O zatoraj ne dajajte nobenemu hudih izgledov po svojem hudem govorjenju, ne pohujšujte nobenega: „Gorje človeku“, uči Jezus, „kteri pohujšanje daje, bolje bi takemu bilo, da bi se mu mlinsk kamen na vrat obesil, in da bi se tak v globočino morja potopil.“ (Mat. 18.)

Za to vari se kletve, kristjan! ker veliko krivico dela bližnjemu.

3. Preklinjevavec greši pa tudi zoper samega sebe, ker sam sebi nar večo škodo nareja. Skoraj vsak greh donaša človeku kako pregrešno veselje — ali, pravi sv. Liguori, povej mi preklinjevavec, kteri dobiček imaš pa ti pri svojem strašnem razbijanju? Ti nemaš veselja, ti ne dobiš denarja, zakaj kletev je izvir reve in uboštva; ti ne najdeš česti, zakaj tudi ti, ki so tebi podobni, te zaničujejo.“ Ali res je, da si preklinjevavec le škodo in nesrečo napravlja.

Kletev je kakor kamen, ki ga na viš zaženeš, in ki ti na glavo nazaj pade. Prerok pravi: „Ta človek je hotel zakletev, naj pride čez njega; on ni hotel blagoslova, naj mu bo odvzet.“ (Ps. 108, 28.) Kako more blagoslov priti na tvoje polje, ki si ga preklinjevaje oral in nasjal? kako more blagoslov božji ostati v tvoji hiši, ker ga s kletvijo od nje preganjaš? kako more blagoslov biti v vsem časnem življenju, ker tako rad tistega kličeš, ki je preklet vekomaj? In kaj imaš enkrat pričakovati tam v večnosti; tam te ne čaka kraljestvo, od ktereга apostel Pavl pravi: „Molikovavci... preklinjeavci ga ne bojo videli“, — tam te čaka strašno kraljestvo, ktero je pripravljeno hudiču in vsem prekletim!

Sklep.

Preljubi bratje in sestre moje! Govoril sem vam dans od greha, kteremu so ljudje bolj ali manj vdani, ktereга se godi obilno po svetu: od greha hudega preklinjevanja. Jaz sem od tega govoril, naj vas pohlevno svarim, da vsak nad seboj čuje in se tega greha varuje: ž njim se pregrešuje zoper Boga, zoper samega sebe in zoper bližnjega. Rad hočem verjeti, da ti pri svojem preklinjevanju večkrat nemaš hude volje ali misli zoper nobenega; ali poslušaj bratec moj! preklinjevanje je huda navada, ker ž njo Bogu in njegovemu presvetemu imenu nečest delaš, druge pohujšuješ in samemu sebi zakletev napravljaš. O vojskuj se s to pregrešno navado, ustraši se vsakokrat, kadar ti kaka huda beseda uide. Moli rad, premaguj se serčno, in Bog bo tvojo pokoro blagoslovil.

Nek vojak je bil hudobo svoje pregrešne navade preklinjevati živo spoznal; obljubil je svojemu spovedniku, da se hoče poboljšati, ko bi le pravega pripomočka vedel. Spovednik mu svetuje, naj se vsakokrat, kadar mu kaka kletev uide, globoko prikloni in izdihne: „Odpusti mi, o Gospod!“ Vojak je ubogal in le malokdaj več zaklel. Bil je enkrat v kervavi bitvi, kar mu puška odreče; grozovitno zatoraj zakolne. Spomne se pa hitro sveta svojega spovednika in se, naj Boga za odpuščanje prosi, globoko k zemlji priklone.

Med tem leti velika kanonska krogla čez njega; gotovo bi ga bila zadela in umorila, ko bi bil po koncu naviš stal. Spoznal je, kako čudno da je usmiljeni Bog njegovo pokoro povernul, in od te ure ni nikoli več zaklel: Varimo se tudi mi vsake kletve in tudi nam bo Bog prijazen in dober. Amen.

Pridiga v god sv. Petra in Pavla.

(Od preganjanja svete cerkve; gov. M. T.)

„Ti si Peter (to je skala), in na to skalo bom sozidal svojo cerkev, in peklenške vrata je ne bodo zmagale.“ Mat. 16, 18.

V v o d.

Že včeraj so slovesno poterkovali ob delopustu; veselo so peli zvonovi že o prvi zori današnjega dneva; že to nam je oznanovalo, da pride velik praznik. Ravno to nam oznanuje mladenški lišp naše veličastne farne cerkve, ki je sozidana in posvečena v čast sv. aposteljna Petra. To nam spričuje zdanja slovesna služba Božja, h kateri ste se gotovo iz tega namena sošli, da bi svojega varha ali patrona počastili, in se njegovim priprošnjam priporočili. Pa ne le za nas, ampak za vesoljni katoliški svet je današnji praznik imeniten, ker obhajamo spomin tistih dveh aposteljnov, na katerih prvega je Kristus za voljo njegove stanovitnosti v veri postavil sveto cerkev, drugega pa je zavoljo njegove velike učenosti in gorečnosti izvolil, da nese njegovo ime pred kralje in narode. Oba sta toraj imela enak poklic od Gospoda, namreč Božje kraljestvo na zemlji ustanoviti in razširjati čez zemeljske pokrajine. Kako sta temu poklicu lepo služila in živela, to nam spričuje sv. katoliška cerkev, čegar skerbnemu varstvu in milemu maternemu naročju je zročenih več, kakor 200 milijonov hcer in sinov. Zakaj ona dva sta temu nezmernemu poslopju katoliške cerkve postavila prvo podlago; ona dva zasadila tisto velikansko drevo, čegar veje segajo od vzhoda do zahoda, in od polnočne do

poldanske strani, in ki v prijetni hlad svoje sence vabi ljudi iz vseh rodov in jezikov.

Na česar nas pa današnji sveti praznik posebno in nehoté opominja, so gotovo tiste brezbožne homatije, ki se godé še naše dni po Laškem, in se, kakor valovi, zaganjajo v Rimski prestol sv. Petra, da bi ga spodrinili, prevernili in razdjali za vselej. In res bi se nam bilo tega v zdanjih časih silno bati, ako bi nas zgodovina ne učila, da sv. cerkev že stoji 18 stoletij in da je zmagala veliko taci in še večih stisk, in tako razodela resnico Kristusovih besed: „Ti si Peter itd.“ V terdnem zaupanju toraj, da bo Bog svoji cerkvi na zemlji tudi v zdanjih zadregah gotovo pomagal, hočemo danes, da bomo v tem zaupanju še bolj uterjeni, ob kratkem premišljevali silo nekega največega preganjanja, ki ga je katoliška cerkev prestatí imela od začetka do zdanjih časov. K temu premišljevanju, o sveta aposteljna! vaju zaprosimo, naj nam pri Očetu svetlobe izprosi potrebnega razsvitljenja!

Razlaga.

Šle so po svetu zdaj večé, zdaj manjše stiske in prekucije in skoraj celih 19 stoletij; razdjane so bile nar močniše kraljestva, da jih nikjer več ni znati. Prestol sv. Petra pa stoji terden in nepremagljiv, ter vkljubuje vsem stre-lam hudournih časov, enak velikanskemu snežniku, v čegar znožji se bliski in strele križajo, njegovi verhovi pa so obsijani od solnčnih žarkov.

V Rimu, kjer je ajdovsko ljudstvo na glavnem griču svojega najvišega Boga, Jupiter po imenu, častilo, je postavil priprosti ribič, sv. Peter, poglavitno cerkev Kristusovega evangelija. Cele tri stoletja je razsajal pekel v svoji divjosti zoper njegov prestol, da je prav v polnem pomenu besede v potokih tekla kri kristjanov, dokler je cesar Konstantin Veliki v letu 313 sv. cerkev iz podzemeljskih jam na beli dan poklical v hvaležni spomin, da je srečno zmagal Maksencija v znamenji sv. Križa. Pri vsem tem pa poglavar tame ni jenjal, z lažmi in zvijačami, z obrekovanjem in podpihovanjem, da, še celo z očitno silo divjati zoper Kristusovo cerkev.

Poglejmo nazaj v čase splošnega ljudskega preselovanja v 5. stoletji, ki so ga divji Huni iz Mongolije pričeli. Ljudstvo za ljudstvom je bilo iz svojih stanišč pregnano. Tako so priderli sirovi in divji narodi Kvadi, Vandali, Sarmatje, Gotje in drugi iz Azije v Evropo, in so po Nemškem, Španskem in Francoskem neusmiljeno razsajali. Najlepše mesta: Moguncija, Worms, Spajer, Amiën, vse mesta po Nizozemskem, Sionska, Narbonska in Septimanska dežela — vse to ni bilo družega, kot groblja in razvalina. Kolikor jih pa meč in sila nista pomorila, jih je lakota podavila. In ko je bilo tudi na Španskem vse poropano, nastane tolika stiska, da so matere svoje otroke pekle in jedle. Kar je pa še meču in kugi ostalo, so divje zverine raztergale, ki so iz gozdov v razsute mesta zahajale, in se nad merliči pasle. Na vse to, da si je bila mera nadlog že tako prepolna, se vspejo v te kraje še divji Huni: vojvoda jim je bil kralj Atila, pred čigar imenom samim se je že ves svet tresel. Derl je skozi dežele, kakor mogočna, nezaježena splav, in kamor se je prikazal, ni bilo družega, kot morija in požigi. Sam sebi je dal ime: „šiba božja“. Udari jo s 700 tavžent možmi čez reko Rên, ki Nemško in Francosko mejí, in razsute so bile mesta: Kolin, Trier, Mec, Rêms, kjer je keršanstvo nar lepše cvelo. Na to se oberne proti Laškemu. Akvileja, stari naš slavní Oglej, blizo kjer zdaj Benetke stojé, je bila tako razdjana, da še zidovja ni bilo znati. Ravno tako je razsul Mantuo, Verono, Brešijo, Kremono in Bergamo. Potem se napoti naravnost proti Rimu. Tedanji papež, Leon Veliki, zaupajoč na pomoč Gospodovo mu gre s svojimi poslan, nasprot s pastirsko palico v roci in v svojem častitem lišpu, ter mu reče: „Ti, ki si vse že zmagal, prosimo te, zmagaj še samega sebe!“ Pri teh besedah, je potem Atila sam pravil, je videl ob desni in levi strani papeža sv. apostola Petra in Pavla, držala sta za iztegnjene meče, in sta mu s smertjo žugala, če se papeža in Gospodovih maziljencov dotakne. Te prikazni se ustraši, in se nazaj umakne s svojo armado; — Rim in prestol sv. Petra sta oteta.

Memogredé naj opomnim družega grozovitnega sovražnika sv. cerkve, namreč Mohamedanov; ti so bili tako divji in močni, da je bilo že večkrat na tem, zdaj zdaj bo keršanstvo poko-

pano. Ali pač po čudežih je Bog majhnim trumam zmago nad njimi dodelil v bojih pri Poatijé (Poitiers) na Francoskem l. 732 pod vodstvom Karola Martela, pri Nikropoli 1396, v kateri spomin so začeli obhajati praznik Marijnega imena. In tako Mohamedanom ni šlo izpod rok, da bi bili svojim konjem pri velikem oltarji rimske cerkve sv. Petra ovsu nasuli, kakor se je njih poglavar sultan Bajazet v prevzetnosti bahal.

Pa ne le vnanjih sovražnikov z mečem, ampak tudi notranjih protivnikov z jezikom sv. katoliški cerkvi ni nikoli manjkalo. Bilo je leta 311, ko vstane v Egiptu krivoverec Arij, mož prevzetnega serca in tajf, da je Jezus Sin Božji, ali pravi Bog. Zato je vse besede sv. pisma, ki to spričujejo, zaverigel. Vendar pa je s svojimi krivimi nauki kmali polovico keršanskega sveta okužil in preslepil. Pa Bog svoje cerkve ni zapustil. Obudil je sv. Atanazija, škofa iz Aleksandrije, ki se je zoper pol sveta in zoper to krivovero skoraj sam boril, in ni odjenjal, da si je ravno bil sedemkrat iz dežele pregnan, dokler je na posled Arija božja roka zadela, da se je pri neki procesii razpočil in mertev obležal. — Za njim so vstali krivoverci Pelagiani, Evtihiani, Nestoriani, in še veliko drugih. Pa spet je Bog poslal zdaj sv. Ambroža, zdaj sv. Avgušтина, ali sv. Hilarija, Gregorja Naciacenskega in druge, in cerkev je bila rešena.

Ali spet v 12. stoletji začne znovič omahovati, ko se zoper njo vzdigujejo krivoverci Albigenzi, ter cerkve, kapele in samostane požigajo, svete posode iz tabernakelnov ropajo, in še celo sv. Rešnje Telo oskrunijo, podobe svetnikov in svetinje onečasté, duhovne žive deró, in škofo z njih sedežev preganjajo. Razprosterli so se čez vse Špansko, Francosko, čez Nemško, Ogersko in Laško. V tej stiski obudí Bog sv. Dominika in sv. Frančiška Asiškega, ki sta vpeljala svoje redovnike, molitev sv. roženkranca in sta svet le krivovere očistila.

Komaj so bile te krivovere zaterle, kar se v 16. stoletju na enkrat spet nebez tega zalega jutra prevleče s črnimi oblaki. Vstal je namreč Martin Luter, čegar krivovero so celo mogočni, deželski poglavarji podpirali, Lutra v svoje varstvo jemali, in tako z njegovimi domišljijami ves svet zmotili. Kakor

rešivni angelj se prikaže spet sv. Ignaci Lojoljan, vstanovi zdaj toliko preganjani red Jezuitov, in deset mož, med njimi sv. Francišek Ksaverski, je bilo zadosti, da so pravo keršanstvo v večernih deželah spet uterdili.

Časi, sovražni papežu in cerkvi, pa tudi s tem še niso bili zaterti. V sredi 18. stoletja se zedini nek modrijan na Francoskem, Voltaire po imenu, sicer mož bistro glave, ali skozi in skozi spridenega serca, z družimi svoje verste, in se zaroti zoper keršanstvo. Rekel je: „Dosti mi je slišati, da je 12 apostelnov keršanstvo ustanovilo; jaz pa hočem pokazati, da je le enega treba, ki bo keršanstvo pokopal.“ Na njegovo stran pristopijo prvi poglavarji sveta: Pruski kralj, Friderik II., in rusovska cesarica Katarina. Zato ni čuda, če je Voltaire terdil, da svet ne more poprej srečen biti, dokler duhovni ne bodo do zadnjega pomorjeni, in s čevami zadnjega duhovnika poslednji kralj zadavljen. In tako so te hudobe peklenske vneli tisti punt na Francoskem, ki ga svet v divjosti in razuzdanosti enakega ne pominja. Berž je 80 let stari papež Pij VI. vjet in v mesto Valens odpeljan, kjer je ves vpehani starček umrl. Na to prepodé vse kardinale z Rima, da je slehern lahko mislil, papež Pij VI. ne bo imel več naslednika. 130 škofov, 40.000 zvestih duhovnov in brez števila drugih vernih je prišlo ob vse svoje premoženje, in so bili ali v ječe verženi, ali z guilotino ob glavo djani, ali pa iz dežele pregnani. Kako veseli so že učenci iz Voltairjeve šole na roke ploskali, ce kdaj, tako zdaj je gotovo cerkvi mertvaški zvon zaklenkal. Ali spolnilo se je, kar David poje, rekoč: „Tisti, ki prebiva v višavah, jih bo zasmehoval in Gospod jih bo znovic ozdravil.“ Tisti, ki viža serca kraljev, kakor vodo v potokih, nagne serca našega rajnega cesarja Franca, da je razkropljenim kardinalom v Benetkah pribežališče dal, kjer so mogli novega papeža zvoliti, in ta je bil Pij VII. Med tem je bil punt na Francoskem po rajnem Napoleonu zadušen, in s papežem sklenjena mirna pogodba. Kmalo na to pa je začel Napoleon te pogodbe kratiti in čedalje več pravic sveti cerkvi jemati, dokler svojo lakomno roko po papeževih deželah stegne, in papeža, ker mu noče v to dovoliti, vjame, in z lažmi in zvijacami na Francosko odpelja. Ali ravno tisto jutro, ko so bili papeža vjeli, in mu

deželo vzeli v l. 1809, najdejo v začudenje vseh na treh cerkvah papežev razglas nabit, poleg kterega je bil Napoleon v prekletstvo djan in iz cerkve pahnjen, ali izobčen. Toda Napoleona, ker se ni zmenil ne za Boga, ne za hudiča, vse to nič ne pretrese. V smehu reče: „da za tega voljo vendar njegovim vojščakom orožje ne bo padlo iz rok.“ — Ali Božja previdnost je obrnila, da se je na Rusovskem vse to do zadnje cerke spolnilo. Na tavžente orožja je zmerznjenim vojščakom iz rok popadalo, in od strašnega mraza, kakoršnega ne pomnijo, je pocepala njegova armada. Vidite, kako nezapopadljivi da so Božji sklepi, in zlasti tukaj mora vsak spoznati žuganje Gospodovo, ki pravi po preroku: „Ne dotaknite se mojih maziljencov!“ In ni bilo več dolgo po tem, ko so v gradu, Fontenebló imenovanem, Napoleona primorali, vse polastene dežele nazaj dati; ravno v tem gradu je poprej Napoleon papeža silil, naj mu svoje odstopi. In kakor je Napoleon papeža na dveh krajih, v Savoni in Fontenebló, vjetega deržal: tako je bil tudi on, pa veliko sramotniše, na dveh otokih, na Elbi in Št. Heleni, vjet. Kakor je Napoleon papeža sedem let preganjal, tako je moral še on sedem let, zavarovan od straže, v pregnanstvu prebiti, dokler ga je Bog, njega, ki je dva papeža Pija preganjal, ravno na god enega sv. papeža Pija pred sodnji stol poklical. Poglejte! tako mine čast in mogočnost slavnega zmagovavca Napoleona I., in cerkev je še zmiraj ostala, dasiravno nima in ni imela družega orožja, kakor solze in molitev.

S k l e p.

Ne bom vam še dalje pravil od rogoviležev preteklih let, pred kterimi je že tudi sedanji papež moral bežati; ne vam pravil od zaderg, v kterih se spet že več let znajde, in se res po prerokovanji škofa Malabija križ od križa imenuje; ne vam popisoval zvijače, sile in hudobije, ki se jih sedanja francoska in sardinska vlada poslužite, da bi udarili pastirja in razkropili njegovo čedo. Le to rečem, od česar ste se lahko iz mojega današnjega govorjenja prepričali: Kdor se cerkve loti, mu je nesreča za petami. Kakor je Božja roka v kratkem

Rimskemu sedežu tolikanj sovražnega ministra Kavourja stegnila na mertvaški oder, ravno tako gotovo je v bukvah njegove previdnosti podpisana sodba vsem še živim njegovim sovražnikom. „Ti si Peter...“ je rekel Kristus. In tako naj se vzdigujejo zoper njo viharji kakoršni koli; ni se nam bati. Vladala bo do konca sveta, in do konca sveta bodo ostali njeni sv. zakramenti in njeni delivci; zakaj v nadzemeljski visočini, kamor nobena pozemeljska sila ne seže, gori v plamenu Rimska večna luč. In kedar zadoni trobenta poslednje sodbe, ter skliče žive in mrtve, še ne bo nehala sv. cerkev; ampak se bo iz vojskovavne na zemlji spremenila v zmagovavno v nebesih, kjer bo po zatertji vseh svojih sovražnikov obhajala večno, častito zmago. Amen.

Pridiga za 6. pobinkošno nedeljo.

(Od številke „Sedem“; gov. T. R. pri sv. L.)

„Koliko imate kruhov? Oni pa so rekli: Sedem“. Mark. 8, 5.

V v o d.

V cerkvenem letu se dvakrat bere iz sv. evangelja, da je usmiljeni Jezus veliko ljudi čudovitno nasitil z nekoliko hlebi in nekaj ribami. Četrto nedeljo v postu smo slišali, da je bilo pet tisuč mož s petimi ječmenovimi kruhi in dvema ribama nasitjenih, žene in otroci se še šteli niso. Bilo je vse nasitjeno, pa ostalo je še dvanajst košev s kosci napolnjenih. — Danes pa šesto nedeljo po binkoštih beremo, da je s sedmimi hlebi in nekoliko ribami nasitil štiri tisuč mož, in da so nabrali še sedem jerbasov ostankov; tudi v tem številu niso zarajtani ne otroci ne žene. O čudeži nad čudeži! O kako čudapolne so tvoje dela, o Gospod! Človeška pamet jih ne more pretehtati, človeško serce ne v živo občutiti, človeški jezik ne vredno izgovoriti. Matuzalemova starost je prekratka, božje čudeže pregledati; Pavlova učenost preplitva, jih popisati; Janezovo

zamaknjenje prerahlo, jih dopovedati. — Kakor so resnične Jezusove besede, katere je govoril svojim apostelnom: „Resnično vam povem, vi ne bote obhodili vseh mest Izraelovih, dokler ne pride Sin človekov“, (Mat. 10, 23.); tako je tudi resnično, da božjih čudežev noben človek sošteti in dognati ne more.

Od katerega čudeža bom jaz danes govoril? — Veliko let vam že oznanujem s tega svetega kraja, in vsakokrat bi vi radi kaj novega slišali. Tudi danes želite kaj novega zvedeti. Naj se tedaj spolnijo vaše želje. — Si zvest evangelijske resnice, da „vsak hišni gospodar nosi iz svojega zaklada novo in staro“, (Mat. 13, 52.) vam bom danas in prihodnje nedelje kaj novega razlagal, vendar da nauki le stari ostanejo. Veste kaj? Od številke: Sedem. Na nobeno številko v svetem pismu novega in starega zakona tolikokrat ne naletim, kakor na številko sedem.

Mora s to številko vendar kaj posebnega biti; poskusil bom vsaj nekaj od številke sedem povedati in iz nje vsaj nekaj naukov podati. Poslušajte!

Razlaga.

Ako rečem, da med številkami, katere se nahajajo v sv. pismu, nar večkrat naletimo na številko Sedem, nikar ne mislite, da vam bom vse naštel; moj namen je, le bolj znanih opomniti. Zagnimo!

1. Od dela. Sedem dni je v tednu. V šestih dneh je vsegamogočni Bog vse stvaril, sedmi dan je počival. — Delaj pridno tudi ti, kristjan moj! vse delavne dni, ali sedmi dan, nedeljo praznuj, posvečuj. Ta dan je Gospodov dan, dan počitka, dan češčenja Božjega. Ako boš ti, bodi si kmēt, dninar, posel, ali rokodelec celi teden od zore do terdega mraka neutrudeno delal, v potu svojega obraza si kruha služil, s kervavimi žulji si pravično vsakdanjega živeža iskal, sedmi dan, nedeljo pa posvečeval: blagoslov Božji bo v tvoji hiši, sveti Duh bo tebe in tvojo družino nasitil, in potrebnega kruha stradal ne boš. — Če pa ti, lenuh! tako dolgo spiš, dokler solnce na poldan stoji, če cez dan roke križem deržiš, po tergu,

po vasi, po hišah postopaš in lenobo dober kup prodajaš, zraven tega pa tudi ob nedeljah in praznikih službo božjo v nemar puščaš ali celo grehe doprinašaš; gotovo pomanjkanju in stradanju odšel ne boš; zakaj sv. pismo pravi: „Kdor svojo zemljo obdeluje, bo kruha sit; kdor pa lenobo pase, bo stradanja poln.“ (Sir. 28, 19.) — In naj se po Božjem pripuščanju godi, da ti, pridni kmet, pri vsem svojem trudu, le pomanjkanja terpiš; da ti, delavni rokodellec in dninar, dasiravno celi dan, kakor Peter celo noč, nenehoma delaš, vendar potrebnega živeža nimaš, vrednega plačila ne prejmeš: prišla bo ura, nastopil bo dan, da, kakor je potegnil sv. Peter mrežo polno rib, sprejel boš tudi ti obilno plačilo za ves svoj prestani trud, za vse svoje težavne dela, potegnil boš barko svojega časnega življenja h kraju srečne večnosti, in stopil za Jezusom v nebeško veselje. Tam goraj bo večni praznik začel, in nikoli ne nehal, tam goraj v nebesih boš stoterno plačilo sprejel, tam goraj v svetem raju boš užival čisto veselje, katero je Bog pripravil tistim, ki njega ljubijo: to bo praznik nebeški.

2. Po grehu pokora ali kazni. „Sedemkrat hujši bo kaznovan, kdor Kajna vbije, — in sedemdesetkrat pa sedemkrat bo maščevan, kdor Lameha umori.“ (I. Moz. 4, 15 — 24.) — Zavidni in sovražni Kajn je svojega pravičnega brata Abelna ubil, ali njemu se je ravno taka godila, in je bil ubit. Resnično je, kar pravi sv. pismo: „V čem je kdo grešil, s tem bo tudi terpinčen, in sicer po meri, po številu, in teži pregrešenja.“ (Mod. 11, 17. 21.) — Si ti, brat moj! grešil, si ti sestra moja! pri Bogu dolg storila, ti le dvojno na zvolitev ostane, ali delati vreden sad pokore, ali čakati gotove kazni, kar vam z zgledi pojasnimo. Si ti prevzetan, se spuntaš zoper cerkev in Boga, ponižaj se, kakor Pavl; si krivicnik, lakomnik, razdeli, kakor Cahej, svoje premoženje med vboge, poravnaj storjene škode in krivice; si nečistnik, nečistnica, delaj pokoro kakor Marija Magdalena, Marjeta Kortonska; si zaviden, nevošljiv, posnemaj Jožefove brate v Egiptu; si samogoltnik, pijanec, zapravljlivec, ravnaj se po zgledu zgubljenega sina; si ubijavec, hodi po stopinjah skesanega Davida; si lenuh in potepuh, se potepaš in pohajaš, stojiš celi dan brez dela, pojdi, kakor evangelijski delavci, tudi ti ob 11. uri v

vinograd Gospodov, in prejel boš na večer svojega življenja lepo plačilo. — Ako ti pa po grehu pokore ne delaš, boš v svojih grehah umerl. (Jan. 8, 24.) Prevzetni angelji so bili v pekel pahnjeni; preklinjavski Judje so bili strašno kaznovani in ž njimi tudi mesto in tempelj; Izraelci, kateri so hodili v Betel in Dan teleta molit, so bili na Asirsko v sužnost gnani; Ofni in Finees, katera nista očeta slušala, sta v vojski padla; Absolon, vbijavec, je bil preboden; nesramne mesta Sodoma in Gomora z žvepljenim ognjem pokončane; tatvinski Ahon je bil kamnjen; krivična sodnika nedolžne Suzane sta bila umorjena itd. — Grešnik in grešnica! ako nočeš časno in večno kaznovan biti, verni se iz široke ceste pregrehe na sterma stezo ostro pokore, pomni si Jezusove besede: „Ako se ne boste spokorili, se boste pogubili.“ (Luk. 13, 3.)

3. Od poterpežljivosti, resnice in pravice Božje in nesramnosti človeške. Še sedem dni, reče Bog, in lilo bo na zemljo 40 dni in 40 noči, dokler ne bo vse pokončano. I. Moz. 7, 4. Pač hudoben, da hudobniši biti ni mogel, je bil svet, ker sam Bog se je kesal, da je stvaril človeka. Strašne so bile hudobije ljudi, pa tudi grozopolna je bila kazen, da je pravični, pa razžaljeni Bog ves človeški rod, in vse na zemlji pokončal, razun tega, kar je bilo v Noetovi barki. Vam vsem je dobro znana ta žalostna in strašna zgodba; mnogo vas ste jo že sami brali, vsi pa ste jo že večkrat pripovedovati slišali. Mnogo naukov nam grozno končanje prvega sveta v premišljevanje ponuja. Jaz si tukaj le štiri izberem: Božjo poterpežljivost, resnico, pravico in nesramnost človeško. — Neštete so bile pregrehe, katere so prvi prebivalci sveta brez strahu, brez pomislika doprinašali, nar večja in nar hujša je bila nesramnost, ktera je glasno v nebo za maščevanje vpila. „Dolgo, dolgo“, tako Bog sam govori, „obračam svoje oči od vaših ostudnih del, čakam poboljšanja, pa nikjer ga ni. Vidim, da človeško mesó je vse spačeno, da tak rod več ostati ne more. Ah, kaj sem storil, da sem človeka vstvaril. Pokončati ga moram, vendar — ne, ne, tako hitro. Še 120 let imate časa spreobrniti in spokoriti se. In da si ne bodo ti terdovratni grešniki praznih izgovorov iskali, da niso bili nesreče, pogube opomnjeni, ti, pravični Noe! delaj,

tesaj, skladaj vpričo njih oči, veliko, dolgo, široko, visoko, prostorno barko, kamor pojdeš ti in tvoja družina, in to, kar ima pred potopom obvarvano biti.“ — Že je 120 let preteklo, že je barka pokrita, znotraj in zunaj s smolo zamašena, in Bog še upije: „Še sedem dni je odloga, in vse, kar ni v barki, bo potonilo“. Večer sedmega dneva je nastopil, Bog zapre od zunaj barkine vrata, in sadaj — z bliskom in gromom se tergajo črni oblaki, lijejo deževni lijaki, se vdirajo gorati vsadi. Petnajst komolcov viši, kakor so verhi nar bolj visokih gor, je stala voda vesoľjnega potopa. — Ali mora biti večā Božja poterpežljivost? Blizo 1500 let gleda na smertne pregrehe hudobnega sveta, 120 let odlašā ostro šibo, še sedem dni čaka poboljšanja! — Bog je resničen, kar reče, storí; je zvest, kar obljubi, derží — kar žuga spolni. — 120 let je Bog čakal, da se bo poboljšal grešni svet; in ko so te leta pretekle, grešni svet pa vendar se le trohice poboljšal ni, — po tem odloči usmiljeni Bog še sedem dni. Ali do tega, in ne dalje, še las ne čez mejnik. — Černe megle nebo pokrivajo, mokri vetrovi jih podpihujejo, viharji jih stiskajo, lije in lije, studenci in potoki prideró, reke se v velike povodnje narašajo, morje se vzdiguje, in — vse potone, pogine, vse se spolni po Božji besedi. — Tudi nam so obljubljene svete nebesa, pa tudi zažugane peklenske muke; tudi nam je odločen čas pokore, večkrat odlog poboljšanja podaljšan, pa tudi mejnik življenja postavljen, katerega prestopiti nihče ne more. Ab, ljube, keršanske duše! da ne bomo nekđaj pogubljeni, verujmo, kakor Noe, Božji besedi, delajmo na barki svojega življenja v duhovni prid, da, kader se steče ura našega popotvanja, plavamo v čolnu Božje prijaznosti, in po prestanih smertnih nevarnostih na hribu Ararat, v nebeškem Sionu, na vselej spočivamo. Verujmo sv. evangelju, zakaj „beseda, katero sem vam govoril,“ pravi Jezus, „vas bo sodila.“ Jan. 12, 48. — Nar bolj očitno se pa kaže serđita pravica Božja, ktera dobre oblagruje, hudobne pa kaznuje. Pravična sodba Božja vsacemu na tanjko odmeri po zasluženju njegovih del. (Rim. 2, 6.) Kolikor bujšā pa je pregreha, toliko strašnejā je kazen; ali ostrejšē kazni se nikjer ne bere, kakor je bil vesoljni potop; zato je morala biti hudobija, ktera je bila kaznovana, nar večā,

In kakó se ta strašna pregreha zove? Ta v nebo vpijoča hudobija je gerda necistost, zavoljo nje se je Bog kesal, da je človeka vstvaril; je ostudna nesramnost, zavoljo nje je bil ves svet potopljen; je smradljiva kurbarija, zavoljo nje ste bile mesti Sodoma in Gomora z žvepljenim ognjem požgane; je razuzdano prešestovanje, zavoljo njega je bilo 24.000 Izraelcev umorjenih. (IV. Moz. 25, 9.) Ah, preljubi bratje in sestre moje! spoznajte, da meseno gnanje je nar ostudnejša gnjusoba pred pravičnimi očmi Božjimi, verujte, da nesramnemu djanju je nar bolj žgeči peklenski ogenj prihranjen (Mark. 9.), pomnite si, da nič nečistega v nebeško kraljestvo iti ne more.

Oj, da bi bila mesena razuzdanost na vselej potopljena! Ali kaj pomaga, ker seme nesramnosti se je po celem svetu tako zasejalo, da, kjer so ljudje, tam tudi necistost svoje kužne kalí poganja. Te kali, žalibog! sčasoma zrasedo v malopridne drevesa, ktere bodo posekane in v ogenj veržene. Le redko koli se kaže bela lilija čistosti, in še takrat, kakor prijetna vijolica le na skrivnem v otišji cveti. Nar bolj zadeta podoba razuzdanosti nam je vrán, ktereга je Noe iz barke spustil, ko so bile vode že vsahnile. Kakor se je vrán na mrtvih truplih in smradljivih merhah pasel in se ni nazaj v barko vernil; tako se nečistniki po blatu in mlaki razuzdanosti valjajo, in se nočejo k Bogu z resnično pokoro nazaj verniti. Ali čiste, bogoljubne duše spoznajo veliko nevarnost pred zapeljivim svetom, se podajo v zavetje Božjega varstva in pribežijo kakor Noetov golob k oknu, k prestolu Marije, kraljice vseh devic.

S k l e p.

Dosti je za danes naukov od čudne številke sedem! Ljubi bratje in sestre moje! delajmo pridno celi teden, kakor da nam bi bilo na vselej živeti, pa tudi molimo vsak dan, posebno ob nedeljah, kakor da bi morali ta hip umreti. — Spoznajmo, da po grehu pride gotova kazen, zato delajmo primerno pokoro, da Božjemu maščevanju uidemo. — Zanesimo se, da Bog je poterpežljiv in prizanesljiv, da noče smerti grešnika, da čaka njegovega poboljšanja, pa tudi verujmo, da je resničen in pravičen, da spolnuje in kaznuje, kakor je govoril, in kakor je

grešnik zaslužil, ako se ni spokoril. — Varujmo se nesramnosti in nečistosti, ktera je nar večja gnjusoba pred Božjimi očmi. — Hodimo za Jezusom, in bodimo, kakor današnje množice, radi pri njem v njegovi milosti, da kadar pride naš zadnji večer, kadar se nam stemni, pojdemo potolaženi z besedo Božjo, spravljene z Bogom v Zakramentu svete pokore, in pokrepčani z angeljskim kruhom, na svoj pravi dom, v svete nebesa. Amen.

Pridiga za 7. pobinkošno nedeljo.

(Dalje od številke sedem; gov. T. R. pri sv. L.)

„Ali se bere grozdje s ternja, ali fige z osata?“
Mat. 7.

V v o d.

Sveta mati katoliška cerkev pač modro ravna; list in evangelje, ktera se ob nedeljah, praznikih, godovih, in drugih slovesnostih bereta, sta si vselej v žlahti in se lepo vjemata in podpirata. V listu in evangelju današnje nedelje najdemo, da dvojno je sebi, kakor noč in dan, kakor tema in svetloba, nasprotno. Pervič, pravi sv. Pavel, kakor ste nekdaj služili nečistosti in krivici, tako živite sedaj svetosti in pravici; drugič, greh rodi služnost, pravica pa prostost; tretjič, smert je plačilo za greh, večno življenje pa je sad posvečenja; — v evangelju beremo četertič, zunaj ovčja koža, znotraj pa volčje žertje; petič, sladko grozdje pa tudi ostro ternje; šestič, slastne fige, pa tudi bodeci osat, in sedmič, malopridno drevo in malopridni sad, pa tudi dobro drevo in dober sad. — Tedaj že spet številka Sedem. Ker smo že danes teden od te številke govorili, poslušajte dalje še danes od številke sedem, toliko bolj, ker ravno danas je tudi sedma nedelja po binkoštih. Pripravite se!

Razlaga.

4. Mir — služiti — prijatli. — Sedem dni je čakal Noe, da je goloba zopet spustil, in ta je zeleno oljkino vejo v kljunčku prinesel. Oljka pomenja mir. Skerbi, kristjan moj! neprenehoma skerbi, da imaš vselej mirno vest, da živiš v miru z Bogom, s seboj in s svojim bližnjem; zakaj nar slajši dar, katerega je Jezus svojim služabnikom dal, zapustil, in v nebesih obljubil, je resnični mir. Srečna boš ti, ljuba duša! ako se boš z oljkino vejo mirne vesti prikazala pred sodnim stolom. Jezus te bo za roko peljal v svoje kraljestvo, in vekomaj se boš veselila; „zakaj mirni bodo otroci božji imenovani“. Mat. 5, 9. — Zopet sedem dni je čakal Noe, in je goloba v tretje spustil, ki se ni nazaj v barko povernil; njemu je bilo vse eno, bivati ali v barki pri Noetu, ali pod milim nebom. Tudi ti, draga mladina! se moraš večkrat ločiti iz hiše svojih staršev, slovo jemati od svojih domačih, in iti po svetu, sedaj kake službe iskat, sedaj kacega rokodelstva se naučit, zdaj šole dognat, zdaj vojaško puško sukat. Nikar se ne straši, nikar ne žaluj toliko po svoji domačiji; vedi, da ves svet je hiša Božja, da Bog je oče in gospodar vseh, da vsi ljudje smo ena družina, njegovi otroci, da Bog nobenega ne zapusti, kateri se njega boji in njemu zvesto služi. K temu nam daje lep zgled Abraham, ki je bil zapustil svojo domačo deželo in se v Palestino podal. — Dolgo časa je Noe odlašal iz barke na kopno stopiti, in še takrat je šel le na Božje povelje. Pazi tudi ti kristjan moj! posebno ti, mladeneč in dekle, kadar moraš iti na pluje, in prideš med neznane ljudi — pazi na znance in tovarše, kateri tvojega prijateljstva iščejo, preden ko jim svoje serce odpreš, svoje znotranje zadeve zaupaš, in ž njimi bratovščino piješ. „S taistim, kateri zaupane skrivnosti ovadi, krivično živi, in svoje usta širi, nikar se ne pečaj.“ Prigov. 20, 19.

5. Od skopih gospodarjev in pridnih poslov. — Sedem in zopet sedem let je služil Jakob svojemu ujcu Labanu, prej kot je bila njemu zala Rahel v zakon zaročena. — Veliko je gospodarjev, malo pa dobrih. Živo ogledalo graje-

vrednih gospodarjev je lakomni Laban, pridnih in delavnih poslov pa Jakob. So gospodarji lakomni, katerim posli, delavci, dninarji nikoli zadosti urno ne delajo, nikoli zadosti zgoodej ne vstanejo, nikoli prepozno k počitku ne gredo; so čmerni, sitni, kateri se celi dan le kregajo, razsajajo, kolnejo; so skopi, kateri hlapcom, deklam, najemnikom potrebnega živeža ne dajejo, pogojenega plačila ne odrajujejo. Vam, gospodarji! velja nauk, katerega sv. Pavl daje, rekoc: „Gospodarji! storite, kar je pravično in prav, svojim hlapcom, in vedite, da tudi vi imate Gospoda v nebesih.“ Kolos. 4, 1. — Vi pa, hlapci in deklet! ravnajte se po zgledu očaka Jakoba, služite zvesto, delajte pridno, bodite poterpežljivi, podložni svojim gospodarjem z vsem strahom, ne le dobrim in krotkim, ampak tudi čmernim“ (I. Pet. 2, 18.), in prejeli bote, akoravno kasno, svoje plačilo, če ne poprej, vsaj v nebesih, ter bogati pojdete, kakor Jakob na svoj dom, tudi vi v nebeško kraljestvo.

6. Slabe letine, lakota, kuga, vojska. — Sedem debelih in sedem medlih goved, in zopet sedem polnih in sedem praznih klasov je vidil Faraon v sanju. Snedle so sedmere medle krave vseh sedem debelih, in so bile le lačne; požerli so sedmeri prazni klasovi sedem polnih, in so bili le prazni. Čudna prikazen! kaj to pomenja? Vse egiptovske modrijane skliče Faraon, ali nobeden teh njegovih sanj vganiti ne more. Pozove Jožefa iz ječe, in posluša, kako mu čudno razklada, kar se mu je sanjalo! Sedem debelih goved in sedem polnih klasov pomenja sedem dobrih, bogatih letinj, sedem medlih krav in sedem praznih klasov pa sedem slabih, hudih let. Kakor se bo v prvih sedmih letih obilno našelo in pridelalo, tako bo v družih sedmih pomanjkanje, stradanje in lakota. Tako se je tudi zgodilo. — Ljubi moji kmetje, minule so za nas dobre, nastopile so hude letine. Krompir, glavni živežni del naših krajev že več let sem gnjuje, terta noče dozoriti sladkega grozdja, zdaj prevelika mokrota, zdaj prehuda suša naderžuje rodovitnost zemlje, prezgodnja slana pobera jesenske pridelke, lakota žuga. — Z lakoto se družu divjačna kuga; nalezljiva bolezen, golica, legar, kolera ljudi na tisuč mori; hiše, vasi, terge, mesta, dežele prebivavcev prazni, in zdaj tu, zdaj tam neusmiljeno razsaja. — Za tema dvema šibama

tudi tretja, kervava vojska koraka. Strašni pulti, polni žalostnih nasledkov, se po kraljestvih semtertje vzdigujejo, prestole vladarjev podkopavajo in prekucniti žugajo. Kar dobrega, koristnega, potrebnega hudi pulti pokonečati ne vtegnejo, razdrobijo, gonobijo tu in tam kervave vojske. Hvala Bogu, da pri nas vojske ni, Bog nas vari; pa kako je drugod? Ali ne slišimo, koliko človeške kervi se po svetu preлива? Ali ne pokajo topovi, da se zemlja trese? Ali se ne bliskajo železne puške? Svet je na Boga pozabil, zapustil je nauk sv. katoliške cerkve, svet greši in žali Boga. Zatoraj so nebesa razserdite, pekel se smeja, sveta mati katoliška cerkev joče, prosi, moli, da bi se pravična jeza Božja potolažila, da bi razžaljeni Bog te tri šibe: lakoto, kugo, vojsko po svoji brezkončni milosti od nas odvernili: Ja, lakote, kuge in vojske reši nas, o Bog!

7. Od žalosti pri smrti svojih ranjcih. — Sedem dni so Jožef, njegovi bratje in njih mlajši žalovali pri pogrebu očaka Jakoba (I Moz. 50, 10.) — Ni ga človeka, ki bi ne pil iz grenkega kelha britke žalosti. Že prvi glas komaj rojenega otroka je mili jok. Sam Sin Božji je milo jokal, ko je zbudil Lazara iz groba, ko je gledal hudobno mesto Jeruzalem, in je v vertu Gecemani tako britko žaloval, da je kervav pot potil. Nar večja žalost pa takrat naše serce terga in reže, kadar nam človek umira, kadar merliča na pare denejo in čez hišni prag nesejo in truplo v temno krilo matere črne zemlje zagrebajo. Oster meč nepopisljive britkosti je presunil tudi serce Marije, kraljice vseh mučencev, kadar je vidila Jezusa na križu umirati, s križa sneti, in v grob položiti. — Ali kakor je vsaka žalost dvojna, je tudi pri merličih, pri pogrebi žalost po Bogu, druga pa po svetu; una je vsa udana v Božjo voljo, ta obupuje; pa tudi njih sad je razločen, je večno zveličanje, in večno pogubljenje: „Žalost, ktera je po Bogu“, uči sv. Pavl, „prinese seboj pokoro v stanovitno življenje, žalost pa po svetu nakoplje smert.“ (II. Kor. 7, 10.) Blagor njim, kateri pri smrti in pogrebu svojih ljubljencov grenke solzé točijo, in milo zdihujejo, da bi se Jezus duše ranjcega usmilil, jej terpljenje v vicah polajšal, in jo vzel k sebi v nebesa; gotovo se bodo, kakor Najmska vdova enkrat veselili: „Blagor žalostnim, zakaj oni bodo razveseljeni.“

(Mat. 5, 5.) — Gorje pa tistim, kateri pri smerti svojih domačih žalujejo le zavoljo tega, da so zgubili posvetne pomoči, kateri jočejo in vpijejo pri mertvaških odrih in pri pogrebu brez vere in zaupanja, kateri niso vdani v voljo božjo in se ne dajo tistim pregovoriti, ki jih z Božjo previdnostjo tolažijo. Jezus njih joka in vpitja ne bo porajtal. Taki bodo jokali in zdihovali, pokali in terkali, pa odgovorilo se jim bo: „Vas ne poznam, od kod, da ste.“ (Luk. 13, 27.)

8. Božja pota so čudne. Sedem hčer je imel Raguel ali Jetro, Mozesov tast. (Moz. II. 16.) To mi daje prilžnost, od Mozesu vam kaj povedati. Mozes je odbran in izvoljen vojvoda, ki ima Jakobove mlajše iz Egiptovske sužnosti rešiti, in peljati v obljubljeno deželo. Pa kako se je to zgodilo? Brezkončno modri Bog pripusti, da hudobni Faraon Izraelce neusmiljeno stiska, in zadnjič grozovitno zaukaže, vse otroke možkega spola že pri porodu pomoriti, in žive v Nilu potopiti. Bog pripusti, da Mozes pri življenju ostane. Tri mesce star je bil Mozes v vodo veržen, in v zibeli z verblja in s smolo dobro zamašeni pri kraju Nila mirno plava, pa se ne vtopi; Bog pripusti, da ravno sedaj kraljeva hči se kopat pride, Mozesu iz vode potegne in k sebi domu vzame; Bog pripusti, da Mozesova sestra od daleč stoji, h kraljčini pristopi, in lastno mater za dojnico pripelje; Bog pripusti, da se Mozes pri kralju Faraoni izuči in izuri. Nekdaj pa vidi dva moža v boju, Izraelca in Egipčana, tega vbije, in iz kraljevega poslopja na Madiansko pobegne; Bog pripusti, da takrat, kadar Raguelove hčere napajajo svojo čedo, jim prepirasti pastirji branijo, in da tale Mozes vžuga, in tako kakor dobrotnik v Jetrovo hišo pride; Bog pripusti, da Mozes z ovci svojega tasta Jetra do hriba Horeb pride, da vidi germ goreti in ne zgoreti, da sliši čuden glas iz germa, da ga Bog, vojvoda svojega ljudstva, v Egipt pošlje: In vse to na srečo ljudstvu Izraelskemu! O, kristjani moji! kateri tolikokrat čez previdnost Božjo mermrate, kateri tolikokrat tožujete, da vam Bog vbožtvo in pomanjkanje pošilja, s kugo, vojsko, lakoto, in s slabimi letinami tepe; vernjte vendar nauku sv. pisma, da „vse je Bog zavoljo samega sebe stvaril, tudi hudobnega v dan maščenja.“ (Prigov. 14, 4); dobro si pomnite, in vselej premišlujte

besedo, ktero je Jezus pri zadnji večerji Petru govoril: „Kar jez delam, ne veš sedaj, vedel boš pa potlej.“ (Jan. 13. 7.); sedaj sicer ne vemo, zakaj Bog tako z nami ravna; spoznali pa bomo ob smertni uri, nar bolj pa sodnji dan: zatoraj zapujmo in bodimo mirni in zadovoljni!

Sklep.

Dvojno je drevje, dobro in malopridno; dvojni je sad, prijeten, slasten in zdrav; pa tudi goriup, kisel, škodljiv. Kdo je to dvojno drevje? Smo mi kristjani. Kdo je ta dvojni sad? So naše dela, dobre in slabe. Večkrat je že prišel gospod gledat dreves (Luk. XIII.), katere so zasajene v njegovem vertu, v katoliški cerkvi; vidil je marsiktero drevo, da sadu ne nosi, in je ukazal svojemu vertnarju posekati ga. Ali na prošnjo svete katoliške cerkve, da ga bo še ogrebla, gnojila, ga pusti še eno leto, še nekaj časa rasti. — Ljubi moji poslušavci! Sekira—smert je že zadeta v naše malopridno drevó, v naše grešno življenje. Kaj nam je storiti? Ah, ako hočemo kakor dobre drevesa iz tega verta, iz katoliške cerkve pre-sajeni biti v nebeški raj, moramo tudi primeren in obilen sad roditi in donašati; moramo biti kristjani ne le po imenu, ampak tudi po delih, ne le z besedo in v govorjenji, ampak v resnici in v djanji; ni zadosti le po katoliško verovati, treba je tudi po katoliško živeti; zakaj Jezus govori v današnjem evangelju: „Ne vsak, kateri mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo, ampak, kateri stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.“ Mat. 7, 21. Amen.

Pridiga za 8. pobinkošno nedeljo.

(O številki „Sedem“ dalje; gov. T. R. pri sv. L.)

„Daj odgovor o svojem hiševanju.“ Luk. 16. 2.

V v o d.

Gospodar vesoljnega sveta je Bog, vse je njegovo; mi smo le hišniki! vse, kar imamo in premoremo, nam je le zaupano, posojeno. Pride ura, in vsakemu bo smertna trobenta zapela: Daj odgovor o svojem hiševanju. — Neskončno bogat Bog je nekterim posodil po pet talentov, drugim po dva in nekterim le po enem talentu, vsacemu po svoji sveti volji. Bodi si ali bogat posestnik, ki premoreš veliko blaga in srebra, ali bodi si reven, boren herač, ki vsakdanjega kruha od hiše do hiše prosiš; imej biserno krono na glavi in zlato žeslo v roci, ali pa nosi težko butaro na herbtu, in delaj s kervavimi žulji: dan rajtve le pride. — Če bomo pa odgovor dajali že o časnem blagu, katero brezkončno moder Bog pravovernim in nevernikom, pravičnim in grešnikom deli: Kaj porečem še le od svetih nebeških darov? Nar zlahtnejše, nar slajše, nar vrednejše dobro pa je gnada božja, je odpuščanje grehov, je presveto rešnje Telo. — Tri številke „Sedem“ poiščem, ki mi dajejo priložnost od teh treh nebeških darov govoriti; govorim danes toraj 1) o odpustkih, 2) o presvetem rešnjem Telesu, 3) o nevrednem obhajilu. Poslušajte!

R a z l a g a.

9. O odpustkih in sv. letu. Vsako sedmo leto je bilo leto počitka, in vsakih sedemkrat sedem let, to je, vsako petdeseto leto, je bilo sveto leto, leto odpuščanja, leto

odpuškov. (III. Moz. 25.) V tacih letih niso tudi ničesar ne sejali, ne želi, ne tergali, ne kosili, ne spravljali; bile so namreč leta počivanja, leta odpuščanja. Kar je bilo prodanega, je bilo v svetem letu odkupljeno; kar je bilo zadolženega, je bilo oproščeno; kar je bilo zastavljenega, je bilo rešeno; kar je bilo v ptujih rokah, je bilo pravemu in lastnemu gospodarju nazaj povernjeno. — Tudi sv. mati katoliška cerkev oznanjuje svojim vernim sinom in hčeram večkrat pogostne popolne odpustike, napoveduje sveto leto, deli v imenu Jezusu Kristusa odpuščanje grehov in večnega zadolženja, zbrisanja časnih kazni, ako le pravoverni kristjani pobožno molijo, svete zakramente skesano in vredno prejemajo, greh resnično sovražijo, in zapovedane dobre dela zvesto opravljajo. — O da bi pač tudi mi v prijetnem času svetega leta in pri odkazanih priložnostih popolnih odpuškov od vseh posvetnih skerbi počivali, le za zveličanje svojih duš neutrudeno delali, vse dolge, ktere smo s svojimi grehi Bogu storili, s pravo pokoro zbrisali, vse zamere svojemu bližnemu iz serca odpustili, vse krivice poravnali, vse storjene škode popravili, vse ukradeno, najdeno in ptuje blago povernili; o da bi vsi pobožno in sveto živeti začeli: gotovo bomo pri spovedih sladko in tolažbe polno besedo slišali: zaupaj sin! zaupaj hči! tvoji grehi so tebi odpuščeni, tvoje zadolženje je zbrisano; — mirno vest bomo imeli, in ob smertni uri veseli glas iz Jezusovih ust slišali: „Zvest in priden hlapec! zvesta in pridna dekla! stopi noter v veselje svojega Gospoda.“ (Mat. 25, 21.) — Ali kaj da! koliko njih zlati čas svetega leta in popolnih odpuškov v lenobi in nemarnosti zatratijo, kakor evangelijski hlapec, kteri je bil posojeni talent zakopal! Kakor on, bodi tudi oni enako rajtengo dajali; ali strah in groza! v vnanjo temo bodo pahnjeni.

10. O svetem rešnjem Telesu. Sedem dni, in zadnji dan sedemkrat so hodili Izraelci okoli terdnjave — Jeriho, — preden so bili njeni zidovi razsuti in razvaljeni. Pervih šest dni le enkrat na dan, so mesto obhodili vsi vojščaki, vsi oboroženi, pa vsi tiho, brez veka in krika; ali sedmi dan je vzelo sedem duhovnov sedem trobent, vojščaki

so šli pred skrinjo zaveze, za njo vse drugo ljudstvo že sedemkrat; sadaj je na povelje Jozuetovo sedem duhovnov s sedmimi trobentami zabučalo, vojščaki in ljudstvo so krik zagnali in glej: Zidovi mesta Jeriho so, ko bi trenil, razsuti, razvaljeni. (Joz. 6.) — Premislimo, ljubi moji poslušavci! Kaj vse to pomenja? Jeriho pomenja kraljestvo hudičevo; kajti preklet je on, kateri bo Jeriho zopet sozidal. (Joz. 6, 26.) Trdno, kakor na skali je stalo kraljestvo satanovo, ali Jezus je taisto s svojim terpljenjem in s svojo smertjo končal in razdjal. — Šest dni obhoda okoli Jerihe, pa le enkrat na dan, pomenja šest delavnih dni v tednu, ktere smo dolžni pridno delati, ali vsakdanjih molitev ne opuščati, in vsaj zvečer skupno, to je z vso družino Boga častiti in zahvaliti. — Sedmi dan, in sedemkratni obhod zaznamnjuje nedelje in obilno molitve. Nedelja je Gospodov dan; ob nedeljah in praznikih moramo večkrat moliti, sveto mašo, pridige in nauke skerbno in pazljivo slišati, pa tudi k popoldanji službi Božji radi hoditi, in druge dobre dela doprinaršati. — Skrinje miru in sprave, v kateri je bilo deset božjih zapoved položenih, pokaže zakrament presvetega rešnjega Telesa, katero je tukaj v tabernakelnu hranjeno. Duhovni, kateri so pred skrinjo zaveze šli, so mašniki novega zakona, v katerih rokah se kruh in vino spremenita pri sv. maši na oltarju pravo telo in kri Jezusa Kristusa. — Pod sedmimi trobentami se zastopijo cerkveni zvonovi in zvončiči, kateri glasno bučé, in milo pojó. Trobentino zabučenje prav v živo oznanuje sveti blagoslov, kateri se s presvetim rešnjim Telesom daje, ker takrat med zvonjenjem se vse kolena v nebesih, na zemlji in celó v peklu pripogujejo, grešniki na svoje persi terkajo, in se s svetim križem zaznamnujejo. — Šest dni pomenja tudi ali cerkvene obhode na Svečnico, cvelno nedoljo, posvečenje cerkev, ali procesije v praznik sv. Marka in križevi teden; sedmi dan pa je živa podoba veličastne procesije presv. rešnjega Telesa; blagoslov se da, vse klecf, zvonovi pojejo, puške in možnarji pokajo, topovi gromijo, hudičevo kraljestvo je premagano, in sedaj se mašniki in verni kristjani kakor zmagovavci z veselim petjem od oltarja do oltarja pomikajo. — Vprašam sedaj vas, svoje poslušavce! ali tudi vi pogosto čez dan in radi molite

ali zvesto ob nedeljah in praznikih k službi Božji dohajate? ali obilno in voljno s procesijo hodite? ali vsi pokleknete, kedar se sveti blagoslov daje? — O Bogu se usmili! ker mlačnost in merzlota, lenoba in zanikernost, nemarnost in opušča službe Božje je povsod že v navadi. Kaj porečem še le od toliko šeptanja in ogledovanja pri sv. maši? kaj od toliko zijal in posmehov pri obhodih, celo pri procesiji presvetega rešnjega Telesa. — Ah ljubi moji poslušavci! posnemajte v tej zadevi Izraelske vojščake, premislite to važno resnico, da so vsi oboroženi, v nar lepšem redu, tiho brez šuma in krika, brez hrupa in šeptanja okoli Jerihe hodili. Tudi mi se vojskujemo zoper hudičevo kraljestvo. Oblecite v tem sedanjem boju Božje orožje, vzemite v cerkvi in pri obhodih v roke Bogu in Marii Devici ljube paternoštre in molitevne bukve; stojte opasani z resnico, oblečeni z oklepom pravice, obuti s čevlji mirú; vzemite v roke ščit vere, pritisnite na glavo kapo zveličanja, in mahajte v rokah z mečem sv. Duha, s sabljo besede Božje (Efez. 6, 10—17.) in glejte hudiča in njegovo kraljestvo boste premagali, vse peklenške skušnjave vžugali, razvalile v prah se bodo vse zopernosti in nasprotnosti, in odperle se bodo vrata nebeškega Jeruzalema.

11. O nevrednem obhajilu. Sedem mescev je bila skrinja zaveze v deželi Filistejev (I. kralj 6, 1). — Nesrečni so bili Izraelci v boju s Filisteji nekaj zavoljo svojih grehov, nar bolj pa zavoljo velike hudobije Heljevih sinov. 30.000 Izraelcev je bilo pobitih, Fines in Ofni sta padla, pa tudi skrinja miru in sprave je prišla Filistejem v roke. Z veseljem jo Filistejci peljejo v tempelj molika Dagona. Ali kaj se zgodi? Pravični Bog molikovavske Filisteje s hudimi šibami tepe. Dagon v koséh na tleh leži, grozna suša vse zelenjavo pokonča, neznana kužna bolezen ljudi na tisuč morí, vasi, terge, mesta, deželo prebivavcev prazni. Strah, žalost, jok, smert se sliši povsod.— Ljubi moji kristjani! Kaj ta številka „sedem“ in vse to pominja? Skrinja miru in sprave v deželi Filistejev, katere je Bog nevsmiljeno tepel, pomenja nevredno obhajilo pri grešniku. Gorjé njemu, kdor po nevrednem prejema Jezusa v Zakramentu presv. rešnjega Telesa, časna in večna nesreča ga tepe, ali kakor uči sv. Pavl: „Kdor nevredno jé ta kruh, in

in pije kelih, si sodbo je in pije,“ I. Kor. 11, 29. Sodbo in pogubljenje si je nevredno obhajani, ker stori velik božji rop. Bog ga s svojo gnado zapusti, grešnik gre iz greha v greh, vest ga sicer v začetku peče, in žgê, ali potlej zaspí, pamet oslepi, um otemni, serce okamni, vera slabi, in upanje umira in zadnjič sirota obupa kakor Judaz Iškarjot, in se nespokorjen v večno pogubljenje pogrezne. — Ah, ljubi moj kristjan, in kristjana moja! premisli za Božjo voljo, in za blagor svoje edine, neumerljive, nar lepše in dražje duše, „presodi, rečem dalje s sv. Pavlom, sam sebe, ali si vreden ali ne, in tako še le jej od tega kruha, in pij iz tega kelha“ (11, 28), da ne boš kakor Filisteji na tem svetu tepen, po smrti pa kakor nepoboljšani Farizeji in terdovratni Judi, v katerih hiše je Jezus brez sadú zahajal, v svojih grehah (Ivan. 8, 24) v večno pogubljenje pahnjen.

S k l e p.

Ljubi moji kristjani! že veste, kaj se pravi brez svatovskega oblacila, to je, brez gnade božje, tje k angelski mizi stopiti; spominjajte se skrinje zaveze v deželi Filistejev, zv. evangelja in Pavlovih listov, spominjajte se veliko žalostnih in strašnih zgledov v cerkveni zgodovini in v življenju svetnikov, spominjajte se kaj je nevredno sv. obhajilo. Tukaj le enega omenim. Ko je sv. škof Siri, učenc sv. Petra, v mestu Tičinu na Laškem, svoje verne obhajal, se je k Božji mizi pridružil neki brezveren Jud z namenom, sv. Zakramentu nečast storiti. Ali glejte! sv. hostija, katero v usta prejme, visi med nebom in jezikom, in ogenj v gerlu ga tako žgê in peče, da mu je bilo umreti. Na prošnjo svojih vernih mu škof sv. hostijo iz ust vzame, in ga nepopisljivega terpljenja reši (Libellus diocesis Goritiae 11. Dec.) — Grešnik in grešnica! ako ti nevredno Jezusa vžiješ, ah kakó hudo te peče tvoje sercé, kako kervavo te grize tvoja vest, o strašno terpljenje! Ako hočeš biti rešen neizrekljive bolečine — večne smerti — spoznaj in objokaj svojo strašno hudobijo, verni se s čisto spovedjo k božjemu namestniku, in prosi Jezusa, da bo s perstom svoje vsegamogočnosti bodeči tern božjega ropa iz tvoje mertve duše potegnil, in pekoči ogenj v tvojem sercu s roso svoje neskončne milosti pogasil. Amen.

Pridiga za 9. pobinkošno nedeljo.

(O številki „Sedem“, konec; gov. T. R. pri sv. L.)

„Ko je Jezus mesto Jeruzalem ugledal, se je milo razjokal.“
Luk. 19, 41.

V v o d.

Kaj je to, da se Bog joče? — Od žalosti ginjen se je Bog kesal, da je človeka vstvaril; Jezus ugleda mesto Jeruzalem, in solze mu iz oči tekó. O greh je bil, zavolj kterega je pravični Bog po 120 letih veseljen svet pokončal; terdovratnost prebivavcev mesta Jeruzalema je bila kriva, zavoljo ktere je bilo mesto 37 let po Jezusovi smrti v grobljo razvaljeno. 120 let niso hotli nekdanji prebivavci sveta v svoje poboljšanje obrniti, in potopili so se; zadnjega dneva obiskovanja niso hotli hudobni Jeruzalemtci v svoj mir spoznati, pokončani so bili. — Ah, grešniki smo vsi, žalujmo čez svoje pregrehe, dokler je še čas gnado sprositi, dokler čas in voljo imamo. Ja žalujmo, 1) ker že zemlja je solzna dolina; 2) jokajmo se, ker večkrat v grehe pademo; c) pokorimo se, da enkrat zaverženi ne bomo. Iz treh številk Sedem se bomo danes to troje učili. Pripravite se!

Razlaga.

12. Žalost staršev pri smrti svojih otrok, in veselje v nebesih, obiskanje bolnikov in prava pokora. — Sedem sinov in tri hčere je imel Job pred poskušnjo in po nji. (1. 2, — 52, 13.) — Nepotolažen, do smerti žalosten je bil pravični Job, ko je strašni marnj zaslišal: „Tvoji otroci so jedli in pili pri staršem sinu, kar na enkrat silno mocen vihar od strani puščave vstane, hiša se na vseh stirih voglih strese, na kup pade, in vse pod grobljo in prah pokoplje in skrije. Sam jaz sem ostal.“ — Pa tudi neizrekljivo

veselje je vžival sveti mož, ko je bil po premagani skušnjavi in po prestani bolezni vsega, kar je bil zgubil, dvakrat toliko prejel, in Bog mu dal sedem sinov in tri hčere. — Ljubi keršanski starši! tudi vam grenka žalost serce terga, kervave rane vam seka, kedar vidite svoje ljubljene otroke umirati, slišite jih v temno krilo matere črne zemlje zagrebati. Ali koliko veselje bo za vas, svoje ranjce otroke v boljši deželi zopet najti, in se z njimi vred v Očetovi hiši vekomaj veseliti. Pomislite žalost in veselje Marijno, ko je bila Jezusa zgubila in v tempeljnu zopet našla. Oh, da tolike sreče deležni boste, prosite vselej kakor Job (1, 5.) za svoje otroke nebeškega blagoslova, pri molitvah, in sešbno pri sv. maši, nikdar ne pozabite taiste Bogu, kakor Marija Jezusa darovati. — Sedem dni in sedem noči so Jobovi prijatli molčali, ko so njega v nar strašnejših bolečinah na gnoju ležečega vidili (Job. 2, 13.). Prišli so bili Elifac, Baldad in Sofar Joba obiskat in tolažiti, ali viditi ga vsega neznanega, spremenjenega, od verha glave do podplatov nog na koži vsega gnjilega, polnega ostudnih tufov, kužnih gob, so se jim britke solze vderle, mili jok so zagnali, svoje oblačila so tergali, in glave s pepelom potrosili, celi dan niso mogli ust odpreti. — Ljube keršanske duše! tudi mi imamo bolnike, in dobro, zapovedano delo naše svete vere je, bolnike obiskovati. Vprašam zdaj, ali zvesto spolnujemo to keršansko dolžnost? Ej, obiskovanje bolnikov je redko, in še takrat, kader se godi, je kratko, ali celo nadležno in grešno. Eni se bojé bolnikov tudi svoje žlahte obiskovati, ali zavoljo strahu pred boleznijo, ali zavoljo dolgočasa; drugi jih nočejo, ali zastran prevelike ljubezni do sveta, ali zastran kake zamere, tretji komaj skozi vrata k bolnikovi postelji pogledajo, dvoje besed zmenijo, in že jo precej domú potegnejo; četrta bolniku celo pregrehe oponašajo, krivice, zamere, škode očitajo, kar so tudi Jobovi prijatli storili, kterim je Bog njih govorjenje in oponašanje v greh zarajtal, katerega so morali z daritvami spraviti in zbrisati. — Sedem juncev in sedem kozličev so trije prijatli vzeli, k Jobu nesli, in darovali. Job je za nje molil. Bog ga je uslišal, in nespametno govorjenje trem možem odpustil (42, 8.). — Grešniki in grešnice! ste grešili, Boga razžalili, prinesite mu daritev, pa ne juncev, ne

kozličev, ne telet, ampak svoje skesane serca, spreobrnjenje, poboljšanje in spokorjenje svojega življenja; kajti „Bogu dopadljivi dar je žalosti polni duh, skesanega in ponižnega serca Bog zaničeval ne bo.“ (Ps. 50, 19.) — Prosite ponižno odpuščanja svojih grehov, prosite pa tudi Jezusa, našega srednika, da bo za vas, kakor za Petra in za nas vse (Luk. 22, 32. Jen. 17, 20.) molil, prosite Marijo precisto Devico, prosite vse svetnike in svetnice božje, da naj vam bo milostljiv!

13. Ne vtikaj se v duhovne in deželske pravice. Sedem dni je čakal kralj Savel preroka Samuela; pa ta sveti mož se je le mudil, in ga le ni bilo; sila k boju pa je čedalje bolj rasla, in strah pred Filistejci le večji prihajal. V tej stiski seže Savel v pravico duhovnikov, in opravi sam žgavni in spraven dar. Sadaj prisope starček Samuel, in serdito k Savlu govori: „Hud napovedovavec sem ti; ker si to storil, ker si sam daroval, in nisi mene čakal; te je Bog zavergel, in si bo drugega po svoji volji izvolil; tebi bo kraljeva palica vzeta, in drugemu dana.“ (I. kralj. 13, 8—14.) Res se je tudi zgodilo tako. Nesrečno sta Savel in Jonatan v boju poginila; sedem njegovih mlajšev je bilo križanih (II. kralj. 21—9.) Jshoset je bil umorjen, in sam častiti Mefiboset je živ ostal. (II. kralj. 4, 4—7.) — Savel je bil nevbogljiiv, nepoterpežljiv in svojeglaven in vtikal se je v duhovno oblast, to je bila nesreča njegova. — O koliko kristjanov je nesrečnih, ker so Bogu in cerkvi nepokorni, cesarju in deželskim postavam nezvesti! Koliko škod, zamér, prepirov, pravnih in drugih žalostnih nasledkov objokuje marsikteri zavaljo svojega preneglega djanja, zavaljo svojega nepremišljenega govorjenja! Koliko jih je zlo zlo tépenih, kateri brez premislika svoj strupeni jezik nad bližnjim brusijo, in si sami sebi nezaceljive rane hudega sovraštva vsekajo! V koliko hudih zadreg in globokih breznov pade termasta glava! koliko kazen, zaporov, ječ terpé nespametni ljudje, kateri se nepoklicani v deželsko oblast vtikajo in v vladne zadeve mešajo! Kaj pa čaka tiste brezbožne, kateri v duhovno, cerkveno oblast segajo, v svete obrede svoje usta stegajo? — Žalosten konec kralja Savla naj jim pové, kaj jih čaka. — Vedite vi, sovražniki duhovne oblasti! da izmed dvanajst šib Izraelovih rodov je sama Aronova

šiba ozelenela. (IV. Moz. 17.) Vedite vi, posvetni modrijani! kateri svete šege in cerkvene opravila grajate, da Jezus je le apostelnom rekel: „Vam je dano vedeti skrivnosti Božjega kraljestva, drugim pa le v prilikah, da gledajoči ne vidijo, in slišajoči ne umejo.“ (Luk. 8, 10.)

14. Treba se je postiti. Sedem dni so se se prebivavci mesta Jabes Galaad po pogrebu kralja Savla postili. (I. kralj. 31. 13.) Ta številka „sedem“ me napeljuje, naj vam kaj od posta povem. Tri so dobre dela: molitev, post, miloščina; vse tri so v sv. pismu ne le priporočene, temuč tudi zapovedane. Kako pa moramo moliti, se postiti in vbo-gajme dajati, je Jezus v slavni pridigi na gori na tanjko raz-ložil. (Mat. VI) — Zares treba je moliti, da v skušajave ne pademo (Mat. 26, 41.) in da se zveličamo (Jak. 5. 16.); treba je usmiljenje skazovati, da ne bomo sojeni (Jak. 2, 13.); treba je pa tudi se postiti in pokoriti, da ne bomo pogubljeni. (I. Kor. 9, 27.) Post je toliko bolj potreben, ker nosimo v sebi hudo nagnjenje in grešno poželjenje; velika truma ne le malih, ampak smertnih grehov pa izvira iz budega nagnjenja iz neizmernega poželjenja mesa, iz nečistosti in nesramnosti in samogoltnosti in požrešnosti, iz lenobe in mehkužnega živ-ljenja. Odkod je prišel prvi greh; iz satanovega prilizovanja in dušnega napuha, zraven pa tudi iz mesenega poželenja. Vidila namreč je Eva, da prepovedani sad je dober za jesti, lep na oči, in prijeten na pogled (I. Moj. 3, 6). — Ali ni bil nekdanji svet zastran mesenega znanja v vesoljnem potopu pokončan? — Ali niste bile mesti Sodoma in Gomora za del nesramnosti požgane? — Ali ne beremo in slišimo vsaki dan, kam da pelje požrešnost in pijanost, kam nečistost in sladnost, kam mekužno življenje? — Strašne pripovedi od dveh evan-geljskih bogatinov, in žalostne vsakdanje skušnje so zadostni dokazi, kam človek pride, kedar svojemu mesu streže! — Ni čudo, če nam sv. pismo in sv. mati katoliška cerkev pogostni post toliko priporočujeta in zapovedujeta; ni čudo, če so se vsi bogabojeci, in skesani grešniki ostro postili; ni čudo, če sv. Pavl glasno opominja: „Kteri so pa Kristusovi, so svoje meso križali z grebi in željami vred.“ G. 5, 24. — — Kako se pa mi postimo? O Bogu bodi potoženo. Slabo, malokdaj in

še takrat nevoljno. — Praznih iz govorov ne manjka. Eni se izgovarjajo, da so še premladi, ali pa že prestari; drugi da so nadložni in bolehasi; tretji, da imajo težke dela; četrti clo prevzetno in prederzno trobijo: „Se bomo postili, kedar ne bomo imeli kaj jesti in piti.“ Je že prav; pa smert se bliža. Kaj bo, če nas najde brez storjene pokore, brez resničnega kesa nepripravljeni? kam bomo šli? — v pogubljenje; kajti „kterih Bog je trebuh, njih konec je poguba“, so besede sv. Pavla. (Fil. 3, 19.) — Ah, da ti večni kazni vtečemo, posnemajmo spokorne Ninivičane, kateri so se po pridigi Jonata preroka 40 dni zaporedoma ostro postili; vbogajmo sv. mater katoliško cerkev, ktera nam tolikokrat zveličavno zdravilo sv. posta ponuja in vživati ga zapoveduje; vtisnimo si globoko v serce Jezusov nauk, da le s postom in molitvijo svojega sovražnika premagati zamoremo (Mark. 9, 28.); pomnimo si besede sv. Atanazija, da „post je angeljska hrana.“ In če so se Mozes, Elija, Jezus in vsi pravični postili, ali se ni tudi nam grešnikom treba postiti? — Še več, če so se prebivavci mesta Jabes Galaad sedem dni po pogrebu kralja Savla postili v žalosten spomin, da so bili jako serčni junaki Izrael-skega ljudstva na bojišču pobiti, ali se ne bomo tudi mi radi pogosto voljno postili, saj se je nam vselej bati, da ne bo še hujši sovražnik, kakor so bili Filistejci, peklenski satan sam, naših vbozih duš premagal, pobil.

S k l e p.

Na dolnem Laškem proti juterni strani od mesta Rima je neka angeljska gora, kateri je bilo Gargan ime. Na tem kraju se je konec petega stoletja čudna prikazen zgodila. Ko so namreč pastirji svoje čede okoli hriba pasli, se je neki vol zgubil; dolgo ga iščejo in ga najdejo v luknji precej velike votline stati. Sadaj napne nek strelec svoj lok, podere petelina, in glej: pušica od vola odleti, in strelca smertno zadene. Ta zgodba je napolnila vse s strahom in grozo vse pričujoče, in vse, kateri so jo slišali. Sipotinci svojega škofa poprašujejo, kaj jim je početi. On napové tri dni post in molitev. Potem se nadangelj Mihael škofu v sanjah prikaže, rekoč, da rečena

jama je v njegovem varstvu, in hoče, naj se v nji božja služba v njegov in vseh angelov spomin opravlja. V veliki procesii se k votlini podajo, in glej čudo: v tempelj spremenjeno jo najdejo. — Grešnik in grešnica! kaj pomenja votlina, kakor sedajno solzno jamo, v kateri prebivamo? kaj pomenja vol, kakor grešno veselje, za katerim tako neumno bezljaš? kaj pomenja strelec in pšica, kakor tebe in smertne rane, ktere tebi grešno veselje vseka? — Oh, poprašaj svojega spovednika za svet in nauk, moli, posti se, delaj pokoro, ne le tri dni, temuč celo svoje življenje. O kako srečna bo tvoja duša takrat, kadar se loči iz telesa, in jo sv. Mihael v svoje varstvo vzame! Spremenila se bo ta puščava v tempelj božji, odperle se bodo sv. nebesa, kjer bo tvoja duša Boga vekomej vživala. Amen.

Novičar.

Iz Celovca. Slavjani vedó, koliko vreden da je dar svete keršanske vere. Moža, ki sta jo jim prinesla, slovita in se čestita po vsem širokem svetu slavjanskem: Tisučletnica ssv. Cirila in Metoda se obhaja po vseh krajinah slavjanskih. Tudi v Celovcu, na meji zemlje slavjanske, se je obhajal tisučletni spomin slavjanskih aposteljinov Cirila in Metoda. Ne tako glasno in šumeče, kakor drugod se je obhajala ta svetkovina, pa tem bolj serčno in ginljivo. In kje se je obhajala? Tam kjer živijo in se izrejšajo matere Slave zvesti sini, v Celovškem bogoslovskem semenišču.

26. dan majnika je bil za to izvoljen. Pričela se je slovesnost zjutraj s slovesno peto mašo, ktero so služili semeniščni vodja. Pri sveti maši so peli slovenski: „Pred Bogom pokleknimo“; pri darovanji čveterospev „Upanje“, napev K. Klinarja; po povzdigovanji „Slava Cirilu in Metodu“, besede Majar-ja, napev K. Klinarja; po sveti maši pa zapojejo „Tebe Bog mi hvalimo“. Že kajsi vode je poteklo, kar se v Celovcu pri slovesni božji službi ni več pelo slovenski; marsikterega je ginilo, ko je čul v mili materni besedi božjo slavo prepovati.

Popoldne so napravili besedo in so v ta namen prav okusno okinčali veliko sobo. Kot vvod zapojó pridno urjeni pevci: „Slava sv. Cirilu in Metodu“, prvo versto. Potem se prav lepo verstijo govori, pesme in deklamacije v tem-le redu: 1. „Nagovor“, (Tisuč-

letnica in njen pomen za Slovenstvo). „Domovini“, pesem, besede dr. R. Razlag-a, napev dr. B. Ipavic-a. 2. „Življenje in delovanje sv. Cirila in Metoda“; za tim pa tri pesmice: a) „Lipa“, besede D. Terstenjak-a, napev dr. B. Ipavic-a; b) „Stesk“, česka; c) „Kje dom je moj?“. 3. „Ali smem Slovenec biti“, zložil Svitoslav, in pesem „Pobratimija“, besede in napev Jenko-ta. 4. „Hrast in lipa“; potem pesem „Ne vdajmo se“, beseda iz českega, napev Vilharjev. 5. „Slovenija oživljena“ od Bilca in „Triglav“, besede M. Semrajca. 6. „Car Simeon na smertni postelji“, govor staroslovenski in „Na jezeru“, beseda in napev Vilharjev.

V priserčni besedi duhovni oče nagovorijo bogoslovce ter jih opomnijo, naj po zgledu slavnih apostolov ssv. Cirila in Metoda resnice sv. vere dobro in pogosto premišlujejo, pa tudi matrne besede naj ne zanemarjajo, da bodo mogli svojim rojakom dušno hrano v čedni posodi deliti.

Slovesnost končajo pevci s pesmico: „O tihi mrak“, in zadnjo versto: „Slava sv. Cirilu in Metodu“. Več rodoljubov in milostljivi knezoškof so besedo počastili s svojo nazočnostjo in izvrstno izpeljavo enoglasno hvalijo vsi, ki so bili pričujoči. Največa hvala gre pa vam, duhovna mladina! verli domorodci, ki ste s tolikim trudom in veseljem napravili slovesnost v slavo ssv. apostolom Cirilu in Metodu in v čast vsem koroškim Slovencem!

Rado se duhovnikom in bogoslovcem očita in oponaša, da so prenapeti Slavjani, da mir in pokoj motijo, da ljudje šuntajo, da starodavno vez med narodi tergajo itd. ... Glej! kar se je 26. majnika v Celovcu godilo, priča nam vse kaj drugega, — vse take čencarije so neumno alj hudobno blebetanje. Slovenski bogoslovci v Celovcu so vneti domorodci, oni so napravili to lepo in bogoljubno veselico, pa glej! nobenega niso razžalili, nobenemu nobene pravice kratili, nobenemu lasu zakrivili. Nemce so prijazno naprosili in povabili, naj jim pomagajo obhajati slovesno tisučletni spomin slavjanskih apostolov,—in vsi Nemci so bili te svetkovine veseli, vsi, ki znajo gđiti alj peti, vsi so radi pomagali, se več tednov pridno vadili, slovensko brati in peti, ja clo kapeljni mojster je bil bogoslovec nemške kervi. To je nova priča, da se s tim, da se delijo pravice tudi Slovencem, ne terga ljubezen in mir med narodi, temuč le bolj vžiga in uterduje. Le tako naprej v bratovske ljubezni duhovna mladina, in kaži slepemu svetu, da Nemci in Slovenci lepo kot bratje med seboj živijo, — ako se le imajo in štimajo kot sorodne, enakopravne brate. Nemci ostanite Nemci, pa spoštujte tudi Slovence, — Slovenci, spoštujte in ljubite svoje nemške sobrate, — pa bodite tudi vi Slovenci; sami presvittli knezoškof so pri tisučletnici djali: „Ja vi smete Slovenci biti.“ —

Iz Celovca. Ravno kar se razpošilja pastirski list, v katerem naš premilostljivi knez in škof naznanjajo, da bodo letos za duhovnike Kerške škofije duhovne vaje. Začele se bojo 3. avgusta zvečer

ob petih, končale pa 7. zjutraj. Tudi se bojo te vaje obhajale pri čč. oo. jezuitarjih v št. Andrašu, in scer od 10. do 14. avgusta. Presvitli višipastir vabijo v mični besedi vse dušne pastirje, katerim je le količkaj mogoče, naj se vdeležujejo te lepe priložnosti, naj obernejo svoje oči noter v serce in naviš proti nebesom, in naj tako očistijo svoje serce vseh grešnih madežev in pomoči najdejo pri Bogu. Tiste duhovnike, ki priti ne morejo, opominjajo serčno, naj se v duhu s svojimi duhovnimi brati v Celovcu alj št. Andrašu sklenejo, doma na tihem svoje duhovne vaje imajo, in se duhovsko ponovijo in okrepejajo.

Govori se tudi, da bode letos provincialni zbor vseh škofov Solnograške nadškofije. Bil je tak zbor tudi na Češkem in že imajo duhovniki nadškofije Praške letos diecesanski zbor ali sinodo; tako se veselo razvija pravo življenje naše svete katoliške cerkve.

Iz Celovca. (Odpert odgovor Dr. Bleiweis-u.) Povedal sem naravnost v poslednjem listu „Slov. Prijatla“, kaj in kako je zastran „Tagespošta“. „Tagespošta“ je že več časa zastran slovenščine kaj druga, nam Slovencem bolj pravična; — „Tagespošta“ je nas Slovence na Koroškem sploh, posebno pa mene na deželnem zboru krepko zagovarjala in branila; — „Tagespošta“ je meni v moji nesreči prva ponudila pomoči in podpore; — „Tagespošta“ je tudi časopis dobro vredovan in res prav dober kup. Taka je „Tagespošta“. Zraven sem še mislil, da je za narode in njihove pravice naj bolje, da časopisi med seboj v miru in prijaznosti živijo, eden drugega podpirajo in branijo. Tudi sem gospoda vrednika pismeno lepo prosil, naj je pravičen zastran cerkvenih in narodskih reči; gotovo vtihne potem tisto sitno pričkanje med časopisi in „Tagespošta“ najde tudi med Slovenci novih prijatlov in podpornikov. kar bo njena sreča pa tudi naša. Odtod toraj, da se pošilja mojim častitim naročnikom Graška „Tagespošta“. Tako mi ni bilo treba veliko listov pisati in poštnine plačevati, zraven mi pa še nekaj ostane za moj velik trud in za mojo imenitno škodo.

Da sem to reč tako zravnal, Vam, dragi moj prijatelj! ni po volji. Vi tirjate, da se Vam „Tagespošta“ ne pošilja več, ostali dnar naj pa se izroči društvu sv. Mohora. Zgodi se bo po Vašej volji: vendar moram povedati, da mi je prav žal, da ste me očitno pred svetom prijeli, — midva bi se bila lepo na tihem lahko pogodila. Že več nemških časopisov je med letom poginilo, naročnikom pa se ni pošiljal ne belič nazaj, tudi nobena zamenja ne, vendar nisem bral, da bi bil kdo komu zavoljo tega „odperto pismice“ pošiljal. Le nesreča med letom časopis umori, — nesrečnežem pa gre poterpljenje in usmiljenje.

Družba sv. Mohora.

Dve knjigi za leto 1863 ste že tiskane in vezane: „Cerkvena zgodovina“ in „Deteljca“. „Večernice“ se ravno tiskajo, potem pride na versto „Koledarček“ za leto 1864; konec mesca julija razpošljemo vse ob enem, da bode manj stroškov. Zravnali smo razpošiljanje tako, da ne bo nobene zmote. Iz Teržaške škofije se družniki še zdaj oglašajo, da niso dobili družbinih bukev za l. 1863. Zatoraj naznanjamo, da smo knjige za vse družnike Teržaške škofije poslali čast. gospodu in slavnemu domorodcu F. Remicu v Terstu. Znaprej jih dobivlja vsak družnik po tisti poti, ktero je naznanil: alj po dekanii alj naravnost po pošti.

Častite vrednike slovenskih listov v Ljubljani še enkrat lepo prosimo, naj vsaj omenijo daril, ktere je družbin odbor razpisal za l. 1864.

Duhovske zadeve.

* Kerška škofija: Č. g. Treiber Sim. je dobil faro Timenec. Č. g. Valjavec Jož. ostane za provizorja v Šent-Štefanu pri Zili. Č. g. Čibašek Janez, ki je bil za provizorja v Timenicah, gre za kaplana na Peravo pri Belace. Sledeča čč. gg. kaplana sta prestavljena: Wuzela Anton v Glodnico in Kovačič Anton v Podkarnos. Umerli so čč. gg.: dekan Lintschinger Anton, fajmošter Krajmšič Franc in defic. Beneš Vencesl. R. I. P.!

* Goriška nadškofija: Č. g. Kavčič Anton, bivši kurat v Lokovcu, je izvoljen fajmošter na Šentviški gori. Č. g. Bolter Andrej gre iz Pervacine kot kurat v Lipo na Kras in č. g. Farfollia Janez za duh, pomočnika in učitelja v Pieris. — Čč. gg. Nanutti Antonin in Miani Jakob sta začasno v pokoji.

* Lavantinska škofija: Naslednji čč. gg. so prestavljeni ali umesteni: Juri Benedikt s Ptujске gore v mariborsko slovensko faro; — Rožgar Franc iz Šmartna v Rožni dolini na Ptujsko goro; — Valter Franc iz Galicije v Šmartno; — Šantelj Mihael, kaplan pri sv. Ani na Krembergi, bode ravno tam za provizorja; — Kajtna Andrej iz Skal v Podsredo; — Horvat Jožef iz Podsrede k sv. Tomažu blizu velike Nedelje; — Simončič Janez od sv. Marjeti pod Ptujem; — Ferlan Andrej od sv. Marjete v Hajdin; — Prekoršek Gregor od sv. Lorenca na Dravskem polju v Skale; — Klančnik Juri iz Sevnice v Šmartin na Pako; — Dolinšek Blaž od mariborske slovenske fare na Teharje; — Kene Franc, dozdej provizor pri sv. Miklavžu na Polju, za kaplana v Pevnico; — Terjašk Karol za provizorja v Prevorje; — Srednik Anton iz Prevorja za kurata k sv. Miklavžu na Polji.

* Ljubljanska škofija: Č. g. Šular Janez je dobil Trebelnsko faro. Č. g. Krašovic Juri pa Šmarsko duhovnijo pri Kranju. Č. g. Marolt Matevž gre zavaljo bolehnosti v pokoj.

Odgovorni izdaj. in vredn. Andr. Einspieler. — Natisnil Janez Leon v Celovcu.